

KLIIAMAMEETMED

Tunnikava

Autor: Aive Kaldra

Vanuseaste	Gümnaasium
Ainelõiming	<ul style="list-style-type: none">- Ajalugu, Lähiajalugu III, Eesti ja maailm, Ühiskondlike liikumiste ja ideoloogiate avaldumine kultuuris ning keskkonnaprobleemide teadvustamine- Ühiskonnaõpetus II, Ülemaailmsed keskkonnaprobleemid- Praktiline eesti keel I, II ja III- Inglise keel
Seos riiklikes ainekavades nimetatud õpitulemuste saavutamise	Teema käsitlemine toetab õpilase sotsialiseerumist ning ühiskondliku kompetentsuse kujunemist. Seejuures arendatakse nii õpilaste dialoogipidamise oskuse kui ka iseseisva kriitilise analüüsioskuse ja otsustusvõime kujunemist. See aitab õpilastel seada isiklike eluplaane ning mõista erinevate vaadetega ning demograafiliste ja sotsiaalmajanduslike tunnustega inimesi.
Õpitulemused	Õpilane: <ul style="list-style-type: none">• on aktiivne kodanik ja suhestab ennast ühiskonna arenguga, osaleb aktiivselt ja vastutustundlikult ühiskonnaelus, sh kodanikualgatusprojektides koostöös kogukonna, avaliku sektori ja teiste partneritega;• mõistab oma võimalusi mõjutada ühiskondlikke protsesse aktiivse kodanikuna nii koolis kui ka väljaspool, mõistab erinevate ühiskonnasektorite koostöö tähtsust;• analüüsib kodanikuaktiivsuse mõju kogukonnale või ühiskonnale;• mõistab indiviidi võimalusi maailmakodanikuna ja selle tähendust;• väärtustab sotsiaalse ettevõtluse ja õiglase kaubanduse põhimõtteid, mõistab üksikisiku tarbimisvalikute mõju nii kohalikul kui ka globaalsel tasandil;• toob näiteid vastastikuse abistamise põhimõtetest, sh rahvusvaheliste organisatsioonide kaudu;• teab riikide majandusliku, poliitilise ja kultuurilise koostöö võimalusi, toob näiteid ja mõistab koostöö olulisust;

	<ul style="list-style-type: none"> • teab ja mõtestab aktuaalseid rahvusvahelisi sündmusi, sealhulgas kriisiolukordi.
Kestliku arengu eesmärgid	<ul style="list-style-type: none"> - 13. eesmärk: Kliimameetmed, - 17. eesmärk: Üleilmne koostöö eesmärkide saavutamiseks.
Maailmakodaniku pädevused	<p>Teadmised:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Üleilmastumine ja vastastikune sõltuvus • Sotsiaalne õiglus ja võrdsus ning kliimaõiglus • Planeedi kestlikkus <p>Oskused:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uuriv, kriitiline ja loov mõtlemine • Säilenõtkus ja kohanemisvõime • Suhtlusoskus <p>Väärtused/hoiakud:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tulevikulootus • Solidaarsus <p>Tegutsemisviisid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eetilisel vastutustundlik käitumine • Aktiivne kaasatus ja panustamine
Tunni pikkus	45 min + 45 min
Meetodid	<ul style="list-style-type: none"> - Esitlus - Arutelu - Mäng „Kliimakool“ - Grupitöö - Individuaalne töö
Õppevahendid tunni läbiviimiseks	<ul style="list-style-type: none"> - Ühiskonnaõpetuse õpik (Ühiskonnaõpetuse õpik gümnaasiumile, II osa, Maurus 2014) - Kaardimäng „Kliimakool“ - Kestliku arengu eesmärkide tegevuskaardid - Õpilaste telefonid - A4 paberid - Värvilised markerid või viltpliatsid - Tööleht „Mis on ametijuhend ja kuidas seda koostada“

Ettevalmistav kodutöö

Osa õpilastest on eelmises tunnis loosiga saanud õpiku peatüki „Ülemaailmsed keskkonnaprobleemid“ ühe alateema ja selle klassikaaslastele esitamiseks ette valmistanud.

Näiteks:

- Keskkonnaprobleemide ajalooline taust
- Looduse mõju rahvusvahelistele suhetele
- Kliimamuutused
- Bioloogilise mitmekesisuse kadumine
- Ületarbimine
- Energiaressursside lõppemine

(Ühiskonnaõpetuse õpik gümnaasiumile, II osa, Maurus 2014)

Esitluse vormi võivad valida õpilased ise või annab selle ette õpetaja. Kokkuvõtlik teemakäsitus igaühe poolt peaks mahtuma 2 – 3 minuti sisse. Õpetajal on võimalus õpilaste esitlusi hinnata.

Õppetegevused

Esimene tund:

1. Sissejuhatus (2 min)

Õpetaja alustab tundi ja juhatab sisse õpilaste esitlused.

2. Tunni teema käsitlemine (10-15 min)

5 – 6 õpilast esitavad klassile oma kodutöö.

3. Kliimamuutuste teemale keskendumine „Kliimakooli“ kaardimängu kaudu (15-20 min).

Õpilased mängivad rühmades läbi ühe [„Kliimakooli“](#) mänguringi.

4. Analüüs (5-10 min)

- Mida uut sain teada?
- Mida juba teadsin?
- Mis oli üllatav?

Teine tund:

1. Sissejuhatus (10 min)

Õpilased arvutavad oma telefoni kasutades välja enda süsinikujalajälje ja saavad juhiseid, kuidas seda vähendada: <https://carbon-calculator.climatehero.org/>

2. Kokkuvõte ja arutelu (5 min)

Klass arutleb, kuidas oleks igaühel võimalik oma süsinikujalajälge vähendada ja mis on kõige suuremad probleemkohad selle tegemisel.

3. Rühmatöö (20 min)

Õpilased jagatakse 5 – 6-liikmelisteks rühmadeks. Jagunemise korraldamise põhimõtted on õpetaja otsustada.

Iga rühm saab endale valida ühe kaardi 13. eesmärgi kaartide seast ja pärast kaardiga tutvumist valivad endale sealt küsimuse, millega tahavad süvitsi tegeleda. Kui rühmasid on rohkem kui kolm, annavad rühmad kaardi pärast küsimuse valimist teisele grupile edasi.

Arutelu tulemusena joonistavad rühmad liiklusemärgi, mis väljendab vastust nende poolt valitud küsimusele. See võib olla nii lubav, keelav, kohustav või osutav.

4. Kokkuvõte (10 min)

Märke ja nende tähendust tutvustatakse lühidalt teistele rühmadele. Märgid riputatakse klassi seinale.

Klass saab individuaalse kodutöö, mida õpetaja neile tutvustab: koostada kliimaministri ametijuhend (vt Lisa 1).

Võimalikud jätkutegevused

Lähtuvalt [maailmakodaniku pädevusmudelist](#) 1-2 tegutsemistviisi:

- Eetiliselt vastutustundlik käitumine:
Töötada välja vastus tegevuskaardi nr 39 sotsiaalset valdkonda käsitlevale küsimusele ja viia projekt või üritus ellu.
- Aktiivne kaasatus ja panustamine:
Taaskasutuslaada korraldamine koolis või kogukonnas.

Lisa:

Mis on ametijuhend ja kuidas seda koostada?

Ametijuhend

Ametijuhend on töökorralduslik dokument, mis reguleerib organisatsioonisisest tööjaotust. Ta on kirjalik dokument, mis on koostatud töö analüüsi tulemusena, ja mis sisaldab antud ametikoha:

- kohustusi,
- õigusi,
- vastutust,
- olulisemat panust ja tulemusi, mida antud ametikohalt oodatakse,
- nõudeid kvalifikatsioonile,
- alluvussuhteid/aruandekohustusi,
- ja põhilisi seoseid teiste ametikohtadega.

Ametijuhendi sisu jaguneb kaheks: ametikirjelduseks ja nõuete profiiliks, kus ametikirjeldus annab ülevaate tehtava töö sisust ja nõuete profiil antud tööülesannete täitmiseks vajalikest teadmistest oskustest, nõuetest. Ametikirjelduse koostisosadeks on ametikoha asukoha määratlus organisatsioonis, alluvussuhete kirjeldus, töö eesmärk, põhilised tööülesanded/töökohustused, õigused ja vastutus. Nõuete profiil seevastu on ametikirjelduses esitatud töökohustuste täitmiseks vajaliku kvalifikatsiooni/haridustaseme, töökogemuse nõude, tööks vajalike teadmiste, oskuste ja isiksuseomaduste kogum.

Ametijuhendid põhinevad objektiivsel informatsioonil, mis saadakse töö analüüsi, tööülesannete täitmiseks vajalike kompetentside - teadmiste, oskuste ja kogemuste ning organisatsiooni vajaduste määratlemise kaudu.

Ametijuhendid toovad selgelt välja ja kirjeldavad tööga seotud eriomast vastutust. Nad võivad sisaldada endas ka informatsiooni töötingimustest, kasutatavatest töövahenditest, -seadmetest, vajalikest teadmistest ja oskustest ning seostest teiste ametikohtadega.

Parimad ametijuhendid ei piira töötajaid, vaid pigem toetavad nende püüdlusi saada kogemusi, suurendada nende oskusi ja arendada nende võimet panustada organisatsioonile.

Juhised ametijuhendi koostamiseks

1. Kirjelda **töö sisu**. Sõnasta kõik vajalikud tööd/tööülesanded mine-vormis.
2. Rühmita tööülesanded nende omavahelise seostatuse järgi.
3. Leia rühmitatud tööülesannetele üks ühine **eesmärk**, mis väljendab nende tööülesannete täitmise tulemusena saavutatavat.
4. Sõnasta **õigused**, mis võiksid nende ülesannete täitmisega kaasneda. Kasuta sõnastamisel da-tegevusnime.
5. Sõnasta **vastutus**, mis tuleneb tööülesannetest.
6. Määratle tööülesannetest lähtuvalt **ametikoha koht organisatsioonis ja alluvussuhted**.
7. Leia tööülesannete täitmiseks nõutav **teadmiste tase, vajalikud oskused ja töökogemus** (seega kompetentsid).
8. Kirjelda **isikuomadusi**, mis tagavad tööülesannetega eduka toimetuleku.